

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
İŞ SÜREÇLERİ-2021

İş sağlığı ve güvenliği risk yönetimi süreci

Bölümümüzde ki tüm öğrencilere uygulamaya başlamadan önce her eğitim öğretim döneminin başında Üniversitemizin İş Sağlığı ve Güvenliği Koordinasyon Birimi tarafından 8 saatlik standart iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilir.

Ayrıca her dönemin başında tüm öğrencilere hasta ve çalışan güvenliği (Covid-19, el hijyeni, izolasyon önlemleri, kişisel koruyucu ekipman kullanımı, güvenli enjeksiyon uygulamaları) konusunda 4 saatlik eğitim yapılır.

Öğrencilerin iş kazası geçirme durumunda öncelikle öğrenci uygulamaya çıktığı hastanenin iş kazası sürecine uygun bildirimde bulunur. Ayrıca aynı gün içerisinde sorumlu öğretim üyesine ve fakülte sekreterine “İstenmeyen Olay Bildirim Formunu” (Ek 1) doldurarak bildirmekten sorumludur. Dersin sorumlu öğretim üyesi istenmeyen olay bildirimini yapan öğrenci ile en geç 3 gün içerisinde “İstenmeyen Olay Analiz Formu” (Ek 2) kullanarak görüşme yapar olayın oluş nedenini sorgular ve doldurduğu formu Fakülte İş Sağlığı ve Güvenliği Komisyonuna (Doç. Dr. Kamer Gür) gönderir. Fakülte İş Sağlığı ve Güvenliği Komisyonuna kendisine bildirilen istenmeyen olayları “İstenmeyen Olay Kök Neden Analiz Formu” (Ek 3) kullanılarak analiz edilir. Analiz sonucunda tespit edilen sorunların çözümü için düzeltici- önleyici faaliyetleri (DÖF) takip eder.

İş sağlığı ve güvenliği risk yönetimi süreci tablo 1’de özetlenmiştir.

İstenmeyen olay ile ilgili başarımların göstergesi sıfır kaza olarak belirlenmiştir (Tablo 2)

Tablo 1. İş sağlığı ve güvenliği risk yönetimi süreci				
	Yöntem	Sıklık ve zaman	Sorumlu Birim ve kişiler	Kanıtlar
İş sağlığı ve güvenliği eğitimi	Uzaktan ya da yüz yüze eğitim	Her eğitim-öğretim döneminin başında	Üniversite iş sağlığı ve güvenliği birimi tarafından yürütülür. Kanıtları toplama sorumlusu Standart 6 sorumlu öğretim üyeleri Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Ergün Dr. Öğr. Üyesi Nurcan Kolaç	Eğitimi başarı ile tamamlayan öğrenci listesi

			Dr. Öğr. Üyesi Semanur Kumral Özçelik Arş. Gör. Uz. Çağla Islattı Mutlu	
Hasta ve çalışan güvenliği	Uzaktan ya da yüz yüze eğitim	Her eğitim-öğretim döneminin başında	Bölüm başkanı ve yardımcısı tarafından yürütülür Prof. Dr. Ayşe Ergün Prof. Dr. Saime Erol Kanıtları toplama sorumlusu Standart 6 sorumlu öğretim üyeleri Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Ergün Dr. Öğr. Üyesi Nurcan Kolaç Dr. Öğr. Üyesi Semanur Kumral Özçelik Arş. Gör. Uz. Çağla Islattı Mutlu	Eğitime katılanların listesi
İstenmeyen olay bildirim süreci	Öğrenci sorumlu öğretim üyesine ve fakülte sekreterine bildirir.	Her istenmeyen olay gerçekleştiğinde	Öğrenci	
	Dersin sorumlu öğretim elemanı öğrenci ile görüşür (İstenmeyen olay görüşme formu) ve koordinatöre bildirir.	Her istenmeyen olay gerçekleştiğinde	Dersin sorumlu öğretim üyesi	İstenmeyen olay görüşme formu örneği
	İstenmeyen olay analizi DÖF/PUKÖ	Her istenmeyen olay gerçekleştiğinde anında ve Her dönemin sonunda durum analizi yapılır.	Doç. Dr. Kamer Gür	DÖF/PUKÖ

Tablo 2. İş sağlığı ve güvenliği risk yönetimi sürecine ait başarıml göstergelerinin izlemi						
Başarıml göstergeleri	2019 Hedefi	Sonuç-Karar	2020	Sonuç-Karar	2021	Sonuç-Karar
Laboratuvar uygulamaları sırasında iş kazası sıklığı	0 iş kazası	0	0 iş kazası	0	0 iş kazası	0
Klinik uygulama sırasında iş kazası sıklığı	0 iş kazası		0 iş kazası		0 iş kazası	

EKLER

Ek 1. İstenmeyen Olay Bildirim Formunu

Ek 2. İstenmeyen Olay Analiz Formu

Ek 3. İstenmeyen Olay Kök Neden Analiz Formu

Ek 1. İstenmeyen Olay Bildirim Formunu

 Sağlık Bilimleri Fakültesi	İstenmeyen Olay Bildirim Formu	Doküman No:
		İlk Yayın Tarihi:
		Revizyon Tarihi:
		Revizyon No:
		Sayfa:
KİŞİSEL BİLGİLER		
Öğrencinin Adı-Soyadı:	İmza:	
Okul numarası:		
T.C. Kimlik No:	Şu Anda İkamet Ettiği Adres:	
Bölümü ve Sınıfı:		
Cep Telefonu:		
OLAY BİLDİRİMİ		
Olayın Tarihi ve Saati:		
Olayın Yeri ve Zamanı:		
İlk Müdahaleyi Yapan Dr. Adı-Soyadı:		
Olayı Gören (varsa) Adı-Soyadı:		
TC Numarası:		
Telefon numarası:		
Adresi:		
Olayın Konusu		
☐ Delici –Kesici Alet Yaralanması	☐ Kimyasal Ajanlar	
☐ Kan ve Vücut Sıvıları İle Temas	☐ Şiddet	
☐ Düşmeler	☐ Diğer.....	
Olayı Detaylı Bir Şekilde Anlatınız.		
☐ Gerçekleşen Olay	☐ Ramak Kala Olay	☐ Hukuka Yansıyan Olay

Olaya İlişkin Görüş ve Önerileriniz

İş görmezlik raporu (istirahat) alındı mı?

Evet

Hayır

*Formdaki tüm alanların doldurulması zorunludur.

*Form, olayın olduğu gün doldurulmalı ve Fakülte Sekreterine verilmelidir.

Ek 2. İstenmeyen Olay Analiz Formu

 Sağlık Bilimleri Fakültesi	İstenmeyen Olay Analiz Formu	Doküman No:
		İlk Yayın Tarihi:
		Revizyon Tarihi:
		Revizyon No:
		Sayfa:
Kişisel Bilgiler		
Öğrencinin Adı-Soyadı:	Okul numarası:	
Sınıfı:	Cep Telefonu:	
Bölümü:		

Olay Analizi	
Staj/Uygulamadan sorumlu Öğretim Üye/Elemanı:	İmza:
Görüşme Tarihi:	
Ne oldu?	
Neden oldu?	
Nerede oldu?	
Ne zaman oldu?	
Nasıl oldu?	
Kime oldu?	
Diğer etkili faktörler var mı?	
Olayın tekrar yaşanmaması için neler yapılabilir?	

*Form, olayın gerçekleştiği gün içinde Klinik Uygulamadan Sorumlu Öğretim Üye/Elemanı tarafından öğrenci ile birlikte doldurulup, akabinde Fakülte İş Sağlığı ve Güvenliği Komisyonuna verilir.

Ek 3. İstenmeyen Olay Kök Neden Analiz Formu Sağlık Bilimleri
Fakültesi**İSTENMEYEN OLAY
KÖK NEDEN ANALİZ FORMU****Doküman No:****İlk Yayın Tarihi:****Revizyon Tarihi:****Revizyon No:****Sayfa:****İŞ KAZASINDA KÖK NEDEN ANALİZİ**

Bu form, klinik ortamda /hastanede hataya yol açmış nedenlere odaklanmak ve iş sağlığı ve güvenliği konusunda bir sistem oluşturmak amacıyla düzenlenmiştir. *Uygun maddeyi işaretleyiniz.*

KAZA İÇİN GÖRÜNÜR SEBEPLER (Tehlikeler)**I. Güvenli Olmayan Davranışlar**

1. Kişisel koruyucu donanım kullanmama 2. Kişisel koruyucu donanımları doğru kullanmama 3. Hasarlı ekipman kullanma 4. Güvensiz çalışma 5. Uyarılara rağmen güvensiz çalışmayı sürdürme 6. Görev yerini terk etme, yetkisiz olduğu alanlarda bulunma (arkadaş ziyareti, merak vb.)	7. Uygun olmayan malzeme ile iş yapma ☐ 8. Yetki almadan tedaviyi uygulama, (pansuman yapma, enjeksiyon yapma, kateter takma vb) ☐ 9. Yapılan iş sırasında şakalaşma, tartışma vb hareketler ☐ 10. Uygun olmayan şekilde hızlı çalışma ☐ - Diğer.....

II. Güvenli olmayan Durumlar

1. Kişisel koruyucu donanımların olmaması (eldiven, önlük, baret vb) 2. Kişisel koruyucu donanımlarının eksik olması 3. Kişisel koruyucu donanımların kişiye uygun olmaması 4. Kişisel koruyucu donanımların işe uygun olmaması 5. Kişisel koruyucu donanımların hasarlı / yırtık vb olması 6. Uygulama için uygun malzemenin olmaması (enjektör, pansuman, katater, plaster vb.) 7. Bakım ve periyodik kontrolleri yapılmamış alet ve ekipman 8. Klinikte yetersiz malzeme olması 9. Çalışma alanının dar olması (sıkışık çalışma ortamı) 10. Düzensiz çalışma ortamı 11. İkaz (uyarı) sistemlerinin olmayışı 12. Hasta odalarının kalabalık olması 13. Tehlikeli fiziksel ortam (zeminin kaygan, ıslak, engebeli olması vb.) 14. Tehlikeli fiziksel ortam 15. Tehlikeli fiziksel ortam (gürültülü ortam) 16. Tehlikeli fiziksel ortam (radyasyona maruz kalma)	18. Tehlikeli fiziksel ortam (yetersiz/ aşırı aydınlatma) 19. Tehlikeli fiziksel ortam (yetersiz havalandırma) 20. Tehlikeli kimyasal ortam (göze, cilde ilaç, kimyasal madde sıçraması) 21. Tehlikeli fiziksel ortam (şiddet görme) 22. Tehlikeli fiziksel ortam (Tehlikeli atıkların uygunsuz şekilde toplanması- açıkta olması) 23. Biyolojik tehlike (enfekte kesici ve delici alet yaralanması) 24. Biyolojik tehlike (kan sıvı muküs vb kontaminasyonu) 25. Biyolojik Tehlike (Tıbbi Atıkların yönetmeliğe göre ayrıştırılmaması -toplanmaması) 26. Atıkların toplanması için yeterli malzeme olmaması 27. Psikososyal nedenler (Motivasyon eksikliği, aşırı yorgunluk, stres, tükenmişlik, uykusuzluk vb. 28. Ergonomik riskler (uygunsuz ekipman kullanımı bilgisayar, hasta taşıma, eğilme, ağır kaldırma vb) 29. Elektrikli aletler 30. Sağlık ve Güvenlik işaretlerinin bulunmaması, eksik ya da yetersiz olması

17. Tehlikeli fiziksel ortam (yüksek ve düşük ısıya maruz kalma)		
KAZAYI KOLAYLAŞTIRICI NEDENLER		
III. Kişisel Etkenler		
<ul style="list-style-type: none"> 1. Öğrencinin İSG kurallarına uygun davranmaması 2. İSG eğitim yetersizliği 3. Bilgi yetersizliği 4. Beceri yetersizliği 5. Özel yaşamına ait sorunlar 6. Görevi önemsememe 7. Düzensiz çalışma 8. İşe / göreve yeni başlama / ilk kez yapma 9. Uygun olmayan iş elbisesi ve ayakkabı 10. Sorumlu kişinin talimatlarına uymama/aykırı davranma 	<ul style="list-style-type: none"> 11. Öğrencinin fiziksel olarak yorgun olması 12. Öğrencinin uykusuzluk olması 13. Stres yaşaması (yönetici, eğitici, sorumlu kişiler ve iş arkadaşlarına bağlı vb) 14. Motivasyon eksikliği 15. İletişim eksikliği/ yetersizliği 16. Ani rahatsızlanma 17. İhmal 18. Diğer 	
IV. İşe-Kuruma Ait Etkenler		
<ul style="list-style-type: none"> 1. Öğrencinin denetim yetersizliği (öğretim elemanı, sorumlu kişi, yönetici vb) 2. İş talimatı Prosedürünün Olmaması/Yetersiz olması 3. Kişilerin yeterli oldukları alan uygulamalarının dışında görevlendirilmesi 	<ul style="list-style-type: none"> 4. Yetersiz alet, ekipman, malzeme 5. Yetersiz çalışma standartları 6. Arızalı ve veya bozuk malzeme 	<ul style="list-style-type: none"> 7. Personelin sayıca yetersizliği/eksikliği 8. Hastanın fiziksel ve ruhsal durumunun öğrencinin yeterliliğinin dışında olması
V. Kuruma Ait Yönetim Fonksiyonları		
<ul style="list-style-type: none"> 1. Yönetim planlamasının yeterliliği 2. Hastanenin eğitim hemşiresinin veya kurum eğitim sorumlusunun oryantasyon/hizmet içi eğitim verme yeterliliği (koruyucu/ önleyici bakım programları vb.) 3. Malzeme temini ve yönetimi 4. İş Kazalarının ve / Olay Analizlerinin değerlendirilmesi 5. Kalite yönetimi 6. Kişisel Koruyucu Ekipman Programı 7. İşe Alma ve İşe Yerleştirme 	<ul style="list-style-type: none"> 8. Alan uygulama Kuralları 9. Performans Değerlendirmeleri 10. Çalışma İzinleri 11. Görev/ ya da sorumluluk tanımları 	<ul style="list-style-type: none"> 12. Performans Değerlendirmeleri 13. Dinlenme veya ara izinleri 14. Diğer.....

1.Düzeltici Faaliyetler	Sorumlu	Öngörülen Tarih	Bitiş Tarihi	Not
2. Ulaşılan Sonuçlar-I Forma konu olan kazadan sonra aynı nedenden kaynaklanan kaza oldu mu? ( ) Evet ( ) Hayır Yanıtınız <i>Evet</i> ise Ek Düzeltici Faaliyetleri planlayınız.	Doğrulamayı Yapan	Tarih	İmza	Not
3.Ek Düzeltici Faaliyetler	Sorumlu	Öngörülen Tarih	Bitiş Tarihi	Not
4. Ulaşılan Sonuçlar-II Forma konu olan olaydan sonra aynı nedenden kaynaklanan olay oldu ? ( ) Evet ( ) Hayır	Doğrulamayı Yapan	Tarih	İmza	Not
..... (İmza)		..... (İmza)		..... (İmza)

Ek 4. Düzeltici- Önleyici Faaliyetler Formu